HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.161 Lần ban hành:02

Ngày ban hành: 15/01/2018

Trang: **1**/**6**

XÁC ĐỊNH HÀM LƯỢNG FORMALDEHYDE TRONG RAU, THỰC PHẨM BẰNG PHƯƠNG PHÁP SOI MÀU

DETERMINATION OF FORMALDEHYDE IN VEGATABLES AND FOODS BY SPECTROPHOTOMETRIC METHOD UV-VIS

Nhân viên biên soạn	Nhân viên xem xét	Nhân viên phê duyệt		
Phạm Thị Kim Cúc	Phạm Thị Kim Cúc	Trần Thái Vũ		

THEO DÕI SỬA ĐỔI TÀI LIÊU

	THEO DOT SOM DOT THE EIÇO			
STT	Vị trí	Nội dung sửa đổi	Ngày sửa đổi	
		Thay đổi format SOP	15/01/2018	

HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.161 Lần ban hành:02

Ngày ban hành: 15/01/2018

Trang: **2**/**6**

I. Phạm vi áp dụng.

- Tiêu chuẩn này qui định phương pháp để xác định formaldehyde trong thực phẩm.
- Giới hạn phát hiện của phương pháp là 0.2ppm và giới hạn định lượng 0.6ppm.

II. Tài liệu tham khảo.

• Tiêu chuẩn này được xây dựng dựa theo: Ref. AOAC 931.08 & 964.21.

III. Nguyên tắc.

 Formaldehyde trong mẫu được chưng cất lôi cuốn hơi nước trong môi trường acid H₃PO₄. Dung dịch thu được đem đi hiện màu với thuốc thử Nash để xác định nồng đô formaldehyde có trong mẫu.

VI. Thông tin an toàn phòng thí nghiệm.

- Các phương pháp an toàn phòng thí nghiệm cần phải được thực hiện nghiêm ngặt như sử dụng áo blouse, tủ hút, găng tay, khẩu trang, kính bảo hộ lao động khi cần thiết.
- Các hoá chất thải phải được thu gom vào các bình chứa riêng biệt, cụ thể và có dán nhân nhân biết.

B. PHÂN TÍCH

- I. Thiết bị và dụng cụ phân tích.
 - Hệ thống chưng cất lôi cuốn hơi nước.
 - Máy soi màu UV-VIS.
 - Cân phân tích (0.0001g).
 - Őng ly tâm, bình định mức và pipet các loại

II. Hoá chất và chất chuẩn.

- 1. Hóa chất:
 - H3PO4
 - NH4CH3COO
 - CH3COOH
 - Aceteylaceton
 - Nước cất.

2. Dung dịch hóa chất:

• H₃PO₄ 1M: hút 61.6ml H₃PO₄ đđ trong 700ml nước cất và định mức thành 1L dung dịch

HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.161 Lần ban hành:02

Ngày ban hành: 15/01/2018

Trang: **3/6**

• Thuốc thử Nash: Hòa tan 150 g NH₄CH₃COO, 3 mL CH₃COOH, 2 mL acetylcetone trong 1 lít nước cất.

- 3. Chất chuẩn và dung dịch chất chuẩn:
 - 3.1 Dung dịch chuẩn gốc:
 - Cân chính xác khoảng 270mg formaldehyde ≈37% cho vào bình định mức 50 mL (ghi lại khối lượng cân), hòa tan và định mức đến vạch bằng nước cất. Ta được dung dịch chuẩn gốc A có nồng độ:
 - $C = 270*0.376/50*1000 \approx 2000 \text{ (mg/L)}$
 - Công thức tổng quát để tính nồng độ chuẩn gốc:

$$Cstock(ppm) = \frac{m \times \%pure \times 1000}{V \times 100}$$

- o m: khối lượng chất chuẩn, mg
- o V: thể tích định mức, mL
- o %pure: độ tinh khiết của chất chuẩn
- Ghi lại toàn bộ thông tin pha chuẩn vào sổ nhật ký pha chuẩn
- Bảo quản <4°C và sử dụng trong 1 tháng.
- Chuẩn lại nồng độ chính xác của dung dịch A:

Lấy 20ml dung dịch A, thêm 25ml dung dịch Iod 0.05M, thêm 10ml dung dịch NaOH 1M. Để yên trong bóng tối ở nhiệt độ phòng 15 phút. Thêm 15ml H₂SO₄ 1M. Chuẩn độ ngay bằng Na₂S₂O₃ 0.1M bằng chị thị hồ tinh bột 1%. Nồng độ HCHO (mg/L) tính theo công thức sau:

$$C_{\textit{HCHO}} = \frac{(V_0 - V) * 15 * C_{\textit{Na2S2O3}} * 1000}{20}$$

Trong đó:

V₀: thể tích chuẩn độ blank (ml)

V: thể tích chuẩn độ mẫu thực (ml)

III.2 Dung dịch chuẩn trung gian và chuẩn làm việc

HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.161 Lần ban hành:02

Ngày ban hành: 15/01/2018

Trang: **4/6**

- O Từ chuẩn 1000ppm tiến hành pha loãng trong nước để được nồng độ chuẩn trung gian là 30ppm: hút 1.5ml từ chuẩn gốc và định mức thành 25ml dung dịch.
- O Pha dãy chuẩn làm việc từ 0 tới 6.0ppm:

Nồng độ dãy chuẩn (mg/l)	0	0.12	0.30	0.60	1.2	3.0	6.0
Thể tích nước deion (ml)	50	50	50	50	50	50	50
Thể tích chất chuẩn 30mg /l (ml)	0	0.2	0.5	1.0	2.0	5.0	10.0

III. Kiểm soát QA/QC.

Để đảm bảo chất lượng của quá trình phân tích, kiểm nghiệm viên phải thực hiện các công việc sau:

- Vê sinh thiết bi cất trước khi cất.
- > Thực hiện mẫu Blank
- ➤ Mẫu Lặp
- > Thực hiện mẫu QC.

Thực hiện mẫu Blank, và mẫu QC theo mục IV.

IV. Phân tích mẫu.

- 1. Bảo quản và chuẩn bị mẫu:
 - Mẫu nếu chưa được phân tích thì phải được bảo quản lạnh
 - Trước khi phân tích đưa mẫu về nhiệt độ phòng, xay nhuyễn và trộn đều mẫu.

2. Tiến hành phân tích

• Cân khoảng 100 g mẫu đã xay nhuyễn cho vào bình cầu 500 mL, thêm vào 100 mL H₃PO₄ (1M). Lắp bình cầu vào hệ thống chưng cất đơn, chưng cất lôi cuốn hơi nước lấy khoảng 200 mL vào bình định mức 200 mL (đã chứa sẵn 10-20 mL nước) (V), định mức đến vạch bằng nước cất. Lọc dịch chưng cất nếu có chất lơ lửng.

<u>Lưu ý:</u> Đầu ra của mẫu phải ngập trong nước để tránh thất thóat formaldehyde.

- 3. Mẫu trắng:
 - Thay dung dịch thử bằng nước cất và tiến hành như mẫu thực.

HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.161 Lần ban hành:02

Ngày ban hành: 15/01/2018

Trang: **5/6**

4. Mẫu thêm chuẩn:

• Hút vào 5 mL chuẩn formaldehyde **50** mg/L và thực hiện tương tự như mẫu thực.

5. Hiện màu:

- Rút lấy 5 mL (V) dịch chưng chất cho vào bình định mức 10 mL, định mức đến vạch bằng thuốc thử Nash. Lên màu ở 37°C trong 30 phút. Sau đó tiến hành đo độ hấp thu tại bước sóng 415 nm.
- Mẫu trắng (blank): rút 5 mL nước cất cho vào bình định mức 10 mL, định mức đến vạch bằng thuốc thử Nash và thực hiện tương tự như trên.
- Dựng dãy chuẩn HCHO (nồng độ trong khoảng 0 6.0 mg/L): Pha các dung dịch chuẩn tương ứng, rút lấy 5 mL cho vào bình định mức 10 mL, thêm vào thuốc thử Nash cho đến vạch và lên màu tương tự như mẫu.

6. Đo màu

- Sau khi lên màu ở 30°C trong 30 phút. Đường chuẩn và mẫu được đo màu trên thiết bị UV – Vis.
- Đo quang ở bước sóng 415nm.
- Sử dụng Blank nước cất có thêm thuốc thử để cell blank (hoặc Auto Zero).
- Trình tư đo màu:
- Các điểm chuẩn từ thấp đến cao
- Mẫu blank
- Mẫu, mẫu lặp
- Chuẩn check.

C. TÍNH TOÁN KẾT QUẢ.

Dựng đường chuẩn của formaldehyde biểu thị mối quan hệ giữa nồng độ và độ hấp thu.

- Hàm lượng formaldehyde trong mẫu được xác định theo công thức sau:

$$C(mg/kg) = \frac{Co * V * f}{m}$$

- C: nồng độ formaldehyde trong mẫu, ppm
- C_o: nồng độ formaldehyde theo đường chuẩn, mg/L
- V:thể tích dịch chiết chưng cất, mL.
- f: hê số pha loãng (nếu có)
- m: khối lượng cân, g

D. KIỂM SOÁT DỮ LIỆU QA/QC

HƯỚNG DẪN CÔNG VIỆC PHÂN TÍCH

Mã số: HD.TN.161 Lần ban hành:02

Ngày ban hành: 15/01/2018

Trang: **6/6**

- 1. Đường chuẩn phải có độ tuyến tính tốt (ít nhất là 05 điểm chuẩn), hệ số tương quan hồi qui tuyến tính (R²) phải lớn hơn hoặc bằng 0.995.
- 2. Độ lệch của các dung dịch chuẩn xen kẽ giữa các mẫu phân tích không vượt quá ± 10 % giá trị thật.
- 3. Mẫu thêm chuẩn được thực hiện ít nhất 1 lần cho một lô mẫu (≤5 mẫu). Hiệu suất thu hồi của mẫu thêm chuẩn phải nằm trong khoảng

Hàm lượng	Độ lệch cho phép, %
10μg/Kg	60 – 115
100μg/Kg	80 - 110
1mg/Kg	80 – 110
10mg/Kg	80 - 110
100mg/Kg	90 – 107
≥1mg/g	95 – 105
≥1g/g	97 - 103

(phụ lục f AOAC)

4. Mẫu lặp lại được thực hiện ít nhất 1 lần cho một lô mẫu (≤5 mẫu). Độ lệch tương đối giữa hai mẫu lặp lại không quá giới hạn cho phép theo phụ lục f AOAC

E. BÁO CÁO KẾT QUẢ.

- ✓ Kết quả phân tích được báo cáo theo biểu mẫu:
 - BM.15.04b
 - BM.15.06